

3936054 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : โรคติดเชื้อ ; วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์)

ศัพท์สำคัญ : การรอดชีพ / ระยะรอดชีพ / มะเร็งปากมดลูก / ประเทศไทย

อรรถาธิบาย เรื่องสนาม : การรอดชีพของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกในประเทศไทย (Survival of patients with cervical cancer in Thailand) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ชัยนรินทร์ ปทุมมานนท์, พ.บ., ศ.ม., D.Sc.(Clin. Epid.), ญัตติ พิชัยณรงค์, M.P.H. (International Health), ศ.ค. (วิทยาการระบาด), ดุสิต สุจิรารัตน์, วท.บ., วท.ม. (ชีวสถิติ), ญัตติ อิศรางกูร ณ อยุธยา, พ.บ.ป.ชั้นสูง, (สถิติ - นรีเวช), ว.ว. (สถิติ - นรีเวช) 101 หน้า ISBN 974 - 661 - 275 - 1

การศึกษาย้อนหลังนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระยะเวลารอดชีพและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการรอดชีพของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกในประเทศไทย จำนวน 4,697 ราย ที่ได้รับการวินิจฉัยระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2535 ถึง 31 ธันวาคม 2539 ในโรงพยาบาล 13 แห่งและ 1 สถาบัน โดยคัดลอกข้อมูล และติดตามสถานะสุดท้ายของผู้ป่วยจากฐานข้อมูลของหน่วยมะเร็ง ฐานข้อมูลการตายของสำนักทะเบียนราษฎร กระทรวงมหาดไทย หลังสิ้นสุดการติดตามสถานะสุดท้าย วันที่ 30 กันยายน 2540 พบเสียชีวิต 1,669 ราย (35.53%) วิเคราะห์ข้อมูลแบบการวิเคราะห์การรอดชีพ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลแบบตัวแปรเชิงซ้อน ด้วย Cox's Proportional Hazard Model เมื่อควบคุมอิทธิพลของปัจจัยอื่นๆ พบว่าผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกในประเทศไทยมีระยะเวลารอดชีพ 5 ปี ร้อยละ 60 ซึ่งปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระยะเวลารอดชีพของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ($p < 0.001$) ได้แก่ อายุ ระยะของโรค Status of disease เมื่อสิ้นสุดการศึกษา การมีโรคอื่นร่วมกับมะเร็งปากมดลูกและแบบแผนการรักษา ส่วนสถานภาพสมรส อาชีพ และชนิดของเซลล์ไม่พบว่ามีผลสัมพันธ์กับระยะเวลารอดชีพ ผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกระยะ I, II, III, และ IV มีระยะเวลารอดชีพ 5 ปี ร้อยละ 75.00, 70.56, 67.78, และ 43.33 ตามลำดับ และผู้ป่วยที่มีอายุมากตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปจะมีระยะเวลารอดชีพ 5 ปี น้อยกว่าผู้ป่วยที่มีอายุน้อยกว่า 29 ปี คือช่วงอายุ 60-74 ปี มีระยะเวลารอดชีพร้อยละ 50 อายุมากกว่า 75 ปี ร้อยละ 32

ผลจากการศึกษาครั้งนี้แม้ว่าในแง่การประเมินผลประสิทธิผลการรักษา อาจบอกได้ไม่ชัดเจน แต่ก็สามารถบอกถึงความสำคัญของการตรวจพบโรคในระยะเริ่มแรก เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาตั้งแต่เริ่มแรก ซึ่งจะมีผลให้ระยะเวลารอดชีพ 5 ปี เพิ่มขึ้น